

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 04 0 K 005885 17 Kž
Sarajevo, 17.10.2019. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nidžare Zlotrg kao predsjednice vijeća, Hurije Sarajlić i Vesne Stanković Čosović kao članova vijeća, uz sudjelovanje Senke Herić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog M. F., zbog produženog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, produženog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i krivičnog djela Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. i 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, optuženog S. G., zbog krivičnog djela Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i produženog krivičnog djela Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. i 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, optužene E. H., zbog krivičnog djela Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, optuženog I. A., zbog produženog krivičnog djela Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. i 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, optuženog S. K., zbog produženog krivičnog djela Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i optuženog A. P., zbog produženog krivičnog djela Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalne tužiteljice u Zenici, protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005885 14 K od 23.03.2017. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 17.10.2019. godine u prisustvu federalne tužiteljice Nermine Mutevelić, optuženih M. F., S. G. i A. P., branitelja optuženog M. F., advokata R. H. i N. K. iz Z., branitelja optuženog S. G., advokata R. H. iz Z. po zamjениčnoj punomoći za advokata A. K. iz V., branitelja optuženih E. H. i I. A., advokata Z. H. iz V. i branitelja optuženog A. P., advokata R. H. iz Z., a u odsutnosti uredno obaviještenih optuženih I. A., E. H. i S. K. i branitelja optuženog S. K., advokata A. K. iz V., donio je

RJEŠENJE

Žalba kantonalne tužiteljice u Zenici se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005885 14 K od 23.03.2017. godine, ukida i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Presudom Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005885 14 K od 23.03.2017. godine, optuženi M. F., S. G., E. H., I. A., S. K. i A. P., na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođeni su od optužbe da su učinili krivična djela, i to, optuženi M. F., produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), produženo krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 31. KZ FBiH i krivično djelo Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. i 54. KZ FBiH, optuženi S. G., krivično djelo Zloupotrebe položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. KZ FBiH i produženo krivično djelo Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. i 54. KZ FBiH, optužena E. H., krivično djelo Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. KZ FBiH, optuženi I. A., produženo krivično djelo Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 31. i 55. KZ FBiH, optuženi S. K., produženo krivično djelo Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 55. KZ FBiH i optuženi A. P., produženo krivično djelo Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. i 2. u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Istom presudom, temeljem odredaba člana 203. stav 1. ZKP FBiH, odlučeno je da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, dok je na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH, oštećeni JP... sa imovinskopравnim zahtjevom upućen na parnicu.

Protiv navedene presude žalbu je izjavila kantonalna tužiteljica u Zenici, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH i člana 312. stav 2. ZKP FBiH i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, sa prijedlogom da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Branitelji optuženog M. F., advokati R. H., Z. K. i N. K. iz Z., podnijeli su odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice u kojem su naveli razloge zbog kojih smatraju da žalba nije osnovana, pa su predložili da se ona odbije i prvostepena presuda potvrdi.

Odgovor na žalbu kantonalne tužiteljice podnijela je i braniteljica optuženih S. G. i S. K., advokat A. K. iz V. u kojem je navela da pobijanom presudom nisu učinjene povrede odredaba krivičnog postupka na koje se ukazuje žalbom, a niti je činjenično stanje u pobijanoj presudi pogrešno ili nepotpuno utvrđeno, pa je predložila da se žalba kantonalne tužiteljice odbije kao neosnovana.

U odgovoru na žalbu kantonalne tužiteljice branitelj optuženih I. A. i E. H., advokat Z. H. iz V. je naveo da nisu osnovani navodi izneseni u žalbi kantonalne tužiteljice, te je predložio da se žalba odbije kao neosnovana.

Federalna tužiteljica je podneskom broj T04 0 KTKŽ 0001196 17 od 22.09.2017. godine predložila da se žalba kantonalne tužiteljice u Zenici uvaži, iz razloga koji su u podnesku navedeni, te da se presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005885 14 K od 23.03.2017. godine, ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Na sjednici vijeća ovog suda održanoj u smislu člana 319. stav 3. ZKP FBiH, u odsutnosti uredno obaviještenih optuženih I. A., S. K. i A. P., te branitelja optuženih S. G. i S. K., advokata A. K. iz V., federalna tužiteljica je ostala kod navoda iz žalbe kantonalne tužiteljice u Zenici, kao i kod navoda iz podneska broj T04 0 KTKŽ 0001196 17 od 22.09.2017. godine, te predložila da se žalba kantonalne tužiteljice u Zenici uvaži, presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 005885 14 K od 23.03.2017. godine, ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Na istoj sjednici branitelji optuženih M. F., S. G. i A. P. su izjavili da ostaju kod navoda i prijedloga iz odgovora podnesenog na žalbu kantonalne tužiteljice, kojeg su detaljno u usmenom izlaganju i obrazložili, dok su optuženi M. F., S. G. i A. P. izjavili da su u svemu saglasni sa onim što su njihovi branitelji iznijeli, kako u pismenom odgovoru na žalbu tužiteljice, tako i u usmenom izlaganju na sjednici vijeća.

Ovaj sud je u smislu člana 321. ZKP FBiH, ispitao pobijanu presudu u granicama žalbenih prigovora kantonalne tužiteljice, a i po službenoj dužnosti na okolnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen krivični zakon, pa je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da pobijana presuda

ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, jer u presudi nije jasno navedeno, zbog čega, odnosno kojim razlozima se prvostepeni sud vodio pri izvođenju zaključka da su materijalni dokazi u predmetnoj stvari pribavljeni nezakonito. S tim u vezi kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da se prvostepeni sud, nakon što je u pobijanoj presudi konstatovao da su materijalni dokazi pribavljeni bez naredbe nadležnog suda, pozvao na odredbe člana 79., 82. i 85. ZKP FBiH, navodeći da prilikom prikupljanja materijalnih dokaza nije postupljeno u skladu sa navedenim odredbama, a potom i na odredbu člana 80. ZKP FBiH, navodeći da sud ne vidi nijedan razlog koji bi opravdao primjenu navedenog člana prilikom izuzimanja materijalne dokumentacije, zbog čega je prema navodima iz žalbe kantonalne tužiteljice, nejasno, po kojoj zakonskoj odredbi prvostepeni sud izvodi zaključak o nezakonitom postupanju ovlaštenih službenih lica Ministarstva .... .. prilikom prikupljanja materijalnih dokaza. Navela je da se prvostepeni sud tokom postupka mogao uvjeriti u to da su optuženi M. F. i S. G., kao direktori pravnih lica Š.1. d.o.o. i Š.2. d.o.o., uživali strahopoštovanje među zaposlenicima, kao i da je određena poslovna dokumentacija pravnih lica nadležnim organima ostala nedostupna (knjiga protokola pravnog lica Š.2. d.o.o. i određena građevinska dokumentacija) i ostala u posjedu optuženih, pa su je optuženi sami prezentirali sudu, te su onda nejasni i potpuno paušalni navodi suda da se ne vidi nijedan razlog za primjenu člana 80. ZKP FBiH kod prikupljanja materijalne dokumentacije. Dalje je navela da je poslovna dokumentacija pravnih lica na koju se prvostepeni sud u pobijanoj presudi pozvao, dobrovoljno predata ovlaštenim službenim licima što optuženi tokom postupka nisu ni osporavali, zbog čega i nije traženo izdavanje naredbe suda za izuzimanje materijalne dokumentacije, a niti je u takvoj situaciji postojala obaveza postupanja po članu 85. ZKP FBiH, jer se radnja otvaranja i pregleda dokumentacije poduzima u odnosu na dokumentaciju koja je privremeno oduzeta i koju nije moguće popisati, a što nije slučaj u predmetnoj stvari. Upravo na temelju te iste materijalne dokumentacije koju je prvostepeni sud svojim rješenjem prihvatio kao dokaznu građu, prema navodima žalbe, odbrana optuženih je predložila nova vještačenja po vještacima ekonomske, građevinske i šumarske struke, što je prvostepeni sud prihvatio, pa su navedena vještačenja po naredbi prvostepenog suda i provedena. Ovakvim postupanjem i propustima pri donošenju pobijane presude, prema navodima kantonalne tužiteljice iznesenim u žalbi, prvostepeni sud je počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, kao i bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH, jer je nepravilno primijenio odredbe ZKP FBiH, kada je ocijenio da su materijalni dokazi u predmetnoj stvari pribavljeni protivno odredbom člana 79., 82. i 85. ZKP FBiH.

Ovi žalbeni prigovori kantonalne tužiteljice su osnovani.

Kada je u pitanju procedura prikupljanja dokaza, odredbom člana 79. stav 1. i 2. ZKP FBiH, propisano je da, predmeti koji se mogu oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku, privremeno će se oduzeti na osnovu naredbe za oduzimanje predmeta koju izdaje sud i na osnovu sudske odluke osigurati njihovo čuvanje, dok je odredbom člana 80. stav 1. ZKP FBiH propisano da se predmeti iz člana 79. stav 1. ZKP FBiH mogu privremeno oduzeti i bez naredbe suda, ukoliko postoji opasnost od odlaganja, i da će tužitelj, ukoliko se osoba koja se pretresa izričito usprotivila oduzimanju predmeta, u roku od 72 sata od izvršenog pretresanja podnijeti zahtjev sudiji za prethodni postupak za naknadno odobrenje oduzimanja predmeta.

Iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je kantonalna tužiteljica na okolnosti pribavljanja poslovne dokumentacije pravnih lica „Š.1. d.o.o. V. i Š.2. d.o.o. V., a koja je bila predmetom vještačenja po vještaku ekonomsko - finansijske struke E. B. i vještaku građevinske struke E. H., kao dokaz uložila potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstva ....., Sektor ....., Odsjek .... broj .... od ....2010. godine, potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstva.... Sektor ....., Odsjek ..... broj .... od ...2011. godine, potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstva... Sektor ..., Odsjek .... broj .... od ....2011. godine, potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstva... Sektor ..., Odsjek ... broj ... od ....2011. godine i potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstva... Sektor ....., Odsjek .... broj ... od ....2011. godine, uz naznaku da se uz istu predaje originalna dokumentacija d.o.o. Š.2. V. po specifikaciji broj ... u kojoj je ta dokumentacija precizirana. Prema sadržaju navedenih potvrda proizilazi da je na svim ovim potvrdama označeno, da se dokumentacija precizirana u potvrdi privremeno oduzima po članu 80. ZKP FBiH (bez naredbe suda, zbog opasnosti od odlaganja) i da predmetnu dokumentaciju dobrovoljno predaju osobe koje su označene na potvrdama, i koje su te potvrde i potpisale (optuženi S. G. u svojstvu direktora d.o.o. Š.2. V., O. P., F. B. i M. T. u svojstvu izvršnog direktora JP...., kao pravnog slijednika pravnog lica d.o.o. Š.1. V.

Iz pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud nakon što je u obrazloženju presude citirao odredbe člana 79. stav 1. ZKP FBiH, na strani 27. šesti pasus obrazloženja presude naveo da se materijalna dokumentacija koja je bila predmetom ekonomskog i građevinskog vještačenja, ne može smatrati zakonitim dokazom, jer ista nije pribavljena na osnovu sudske naredbe kako je to propisano citiranom odredbom člana 79. stav 1. ZKP FBiH, da nije izvršen popis iste u smislu odredbe člana 82. ZKP FBiH, a niti otvaranje i pregled od strane tužitelja, kako to propisuje odredba člana 85. stav 1. ZKP FBiH. Prvostepeni sud je pri tome, nakon što je citirao broj i datum potvrda na koje se u pobijanoj presudi pozvao, naveo da iste ne obuhvataju cjelokupnu materijalnu dokaznu građu, već samo mali dio materijalnih dokaza korištenih za naprijed navedena vještačenja (bez navođenja, koji su to materijalni dokazi navedeni na potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta i uz

potvrdu oduzeti, odnosno, koji materijalni dokazi - poslovna dokumentacija su izuzeti bez potvrde i na koji način je izvršeno njihovo izuzimanje). Nakon toga prvostepeni sud je citirao i odrebu člana 80. ZKP FBiH, te naveo da iz predmetnih potvrda o privremenom oduzimanju predmeta proizilazi da nije postojala nikakva opasnost od odlaganja da se ne zatraži naredba suda za privremeno oduzimanje predmeta (poslovne dokumentacije pravnih lica d.o.o. Š.1. V. i d.o.o. Š.2. V.

Kod ovako datog obrazloženja prvostepenog suda u pogledu zaključka o zakonitosti materijalnih dokaza, gdje se prvostepeni sud pozvao i na odredbe člana 79. i člana 80. ZKP FBiH, nejasno je, iz kojih razloga prvostepeni sud nalazi da je predmetna materijalna dokumentacija pribavljena nezakonito, da li iz razloga što je predmetna dokumentacija pribavljena bez naredbe suda, a koja je morala biti osnov za izuzimanje po članu 79. stav 1. ZKP FBiH (pri čemu je neophodno naglasiti da iz priloženih potvrda o privremenom oduzimanju predmeta ne proizilazi da je preuzimanje dokumentacije vršeno po članu 79. stav 1. ZKP FBiH) ili iz razloga što nisu bili ispunjeni uvjeti za izuzimanje dokumentacije bez naredbe suda (član 80. stav 1. ZKP FBiH). Pri tome je potrebno ukazati da prvostepeni sud kada iznosi zaključak da nije postojala opasnost od odlaganja, ističe, da se iz potvrda o privremenom oduzimanju predmeta ne vidi ni jedan razlog koji bi opravdao primjenu člana 80. stav 1. ZKP FBiH, ali ne navodi razloge za stav da se zaključak o postojanju opasnosti od odlaganja može zasnivati isključivo na podacima iz potvrda o privremenom oduzimanju predmeta.

Nadalje, odredbom člana 82. stav 1. ZKP FBiH, propisano je da će se nakon privremenog oduzimanja predmete i dokumentacije, privremeno oduzeti predmeti i dokumentacija popisati i o tome izdati potvrda, a da će se ukoliko popis predmeta i dokumentacije nije moguć, predmeti i dokumentacija staviti u poseban omot i zapečatiti, dok je odredbom člana 85. stav 1. ZKP FBiH propisano da otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije čiji popis nije moguć, zbog čega su stavljeni u poseban omot i zapečaćeni, vrši tužitelj ili ovlaštena službena osoba na osnovu pismenog odobrenja tužitelja. U konkretnom slučaju, iz potvrda o privremenom oduzimanju predmeta na koje se prvostepeni sud pozvao u pobijanoj presudi, istina uz navode, a bez bilo kakvih pojašnjenja i preciznijih određenja, da se radi o manjem broju dokaza izuzetih uz potvrdu, proizilazi da su u tim potvrdama popisani materijalni dokazi koji se oduzimaju, čija istovjetnost od strane odbrane tokom postupka pred prvostepenim sudom nije ni osporavana, pa u takvoj situaciji, kada se ima u vidu da se otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta sukladno odredbi člana 85. stav 1. ZKP FBiH, vrši samo u situaciji kada popis predmeta nije moguć, potpuno je nejasan stav prvostepenog suda istaknut u prilog zaključka o nezakonitosti prikupljenih materijalnih dokaza, da nije izvršeno otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta u smislu citirane odredbe člana 85. stav 1. ZKP FBiH.

Takođe, iz sadržaja naprijed citiranih potvrda o privremenom oduzimanju predmeta proizilazi da je na istima posebno označeno, da se radi o dobrovoljnoj predaji predmeta koji su precizirani u potvrdama o privremenom oduzimanju predmeta, odnosno specifikaciji priloženoj uz potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta Ministarstvo... Sektor ....., Odsjek .... i korupciju broj .... od .....2011. godine, a u pogledu koje okolnosti prvostepeni sud u pobijanoj presudi nije dao nikakve razloge, iako je kantonalna tužiteljica tokom postupka pred prvostepenim sudom, a što čini i u žalbi, u pogledu postupanja ovlaštenih službenih lica prilikom prikupljanja dokazne građe, na ovim okolnostima posebno insistirala, navodeći da je upravo ovo razlog (dobrovoljnost predaje predmeta), zbog kojeg i nije traženo izdavanje naredbe suda za izuzimanje materijalne dokumentacije.

Obzirom na iznijete razloge, ovaj sud je našao da je osnovana žalba kantonalne tužiteljice podnesena iz osnova bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH, pa je na osnovu ovlaštenja iz člana 330. tačka a) ZKP FBiH donio rješenje kojim je žalbu kantonalne tužiteljice uvažio, prvostepenu presudu ukinuo i predmet vratio prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Pošto je prvostepena presuda ukinuta zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, ovaj sud nije bio u prilici da ispituje osnovanost žalbe kantonalne tužiteljice kojim se prvostepena presuda pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U ponovnom postupku prvostepeni sud će otkloniti učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje je ukazano ovim rješenjem, ponoviće ranije izvedene dokaze, a po potrebi, izvesti i nove, pa će nakon brižljive i savjesne ocjene svih izvedenih dokaza, moći donijeti pravilnu i na zakonu osnovanu odluku.

Zapisničar
Senka Herić,s.r.

Predsjednica vijeća
Nidžara Zlotrg,s.r.

